

Nýggja sjúkrahúsið í Klakksvík

Leingi er tað, ið væl skal vera. Soleiðis kann ein eisini siga um ta sjúkrabúbygging, ið farin er fram í Klakksvík hesi seinastu árin, tí drøgt tíð er farin, síðan byrjað var við tí hart tiltrøngdu nútímansgerð av sjúkrabúviðurskiptunum í Norðoyum. Men nú er liðugt og væl er verið greitt úr hondum greitt.

4.5 MILJÓNIR KRÓNUR

So stórt var talið, tá ið liðugt var at byggja. Ivaleyst roknaðu menn ikki við so stórum tølum, tá ið farið varð undir hesa miklu nútímansgerð av sjúkrabólum í Klakksvík.

Nú er arbeiðið lokið — og væl er úr hondum greitt. Hetta fingið øll tætt at asanna, sum kyndilsmessugd høvdi høvið til at siggia, hvat avrikað er.

Hin okkungi, ið ikki hevur skil á beton, rørlægging, el-installationum o.s.frv. veit ikki hvussu arbeiðið veruliga er farið fram, og hvat hin einstaki arbeiðstakarinn ella hin einstaki arbeiðarin hevur avrikað, men eitt kundi ein meta um: væl var úr hondum greitt.

Skal alt sigast, sum sigast skal, ja, so er ikki nóg miklið at siga teimum, ið har hava arbeiðt at væl var úr hondum greitt, tí har kundi ein ivaleyst bera fram stórra kvaðin, har var alt gjørt til fýr, har var einki, ið sveik. Norðoyingar hava fingið eitt framúr væl avrikað sjúkrabú, ið valla stendur aftanfyri tað besta, ið veitast og gerast kann til gagn og frama fyri teimum, hvors lagna við hvørt fórt tey at koma undir læknahond.

Hetta er júst ikki høvið til at ríva uppáttur nakað av tí, ið farið er. Um hetta sjúkrabú hesi seinastu ár almiðlið stríð — LÆKNASTRÍÐIÐ Í KLAKKSVÍK. Men tá ein fekk høvið til at leita innar tey holi, sum so framúr væl eru evnað til, tá rennur einum í huga, at betri og hugaligari hevði verið at leita hagar, um Koføed, Stermose, Lage, Halvorsen, Jarnum, Jordal og ivaleyst fleiri aðrir høvdi havt tær umstøður at virka undir, ið okkara læknar hava í dag.

Tað eru sjálvandi nóg, ið hava talað, skrivað og gjørt avreksverk á hesum oki; men ivaleyst hevur eingin verið meira ágrýttin og framfúrs enn núverandi yvirleikari Petur Waagstein. Hann hevur lagt orku sína í, at Norðoyingar fingi eitt holi til teirra, sum av ymskum orsøkum hava verið og verða at fáa eitt styri ella longri upphaldsstáð innanfyri teir veggir, ið av sonnum kunnu veita hinum sjúka ella brekaða tann bata, ið veitast kann.

4,5 miljónir eru sjálvandi stór tøl; men sum ríkisumboðsmaðurin segði í frálíku roðu síni, so var hetta ikki burtspilur peningur — ikki óproduktivur peningur — tí hvat man vera meira produktivt í einum samfelag enn at hjálpa brekaðum menneskjum aftur til arbeiðsføri.

Hetta var ein aðalfátur, ið telri vísuluróða, ríkisumboðsmaðurin helt henda morgunin, tá ikki bara særfskjaliga innbordin gestir, men hvør einstakur av teimum, ið við hevur verið at avrikað sín part av tí stasligja sjúkrabúsið, ið nú er vorðið aðalfátur í allari læknarvídgerð, sum víðkemur norðoyingum og teimum, sum á annan hátt eru uppi í hesum læknadomi.

Tað eru ofta skaldini, ið meira enn onnur duga at bera kvøðuljóm, tá ið tilfelli fer fram. Á teirri samkomu, ið hildin var á sjúkrabúsinum henda morgun varð borin fram ein kvøð, ið setti ein yrking dam á hátíðarhaldið — ein yrking frá skaldinum Bernhard Brim, sum í vælvaldum orðum bar fram eina kvøð, ið ikki bara dróg hitt materialistiska fram, men eisini hitt stóra og menniskjansliga arbeiðið, ið hvør einstakur av teimum, ið virka á einum sjúkrabúsi gera teimum til gagn og gleði, ið koma hagar.

Klakksvíkar sjúkrabú er í dag vorðið eitt nútímans sjúkrabú, har allir hentleikar eru til steðar — hentleikar, ið meira enn nakran tíð áður kunnu fullvissa hin einstaka sjúklingin um, at einki hevur verið ella verður spart fyrst at vinna á teimum brekum, ið ein-

staklingurin verður útsettur fyrt. 100.000 kr. kostar hvørt seingjaplass; men hetta er kortini ikki stórri peningur enn so, at aðrastaðni byggja teir sjúkrabú, har hvørt seingjaplassið ikki kostar minni enn 150.000 kr.

Tað er ikki bert sjúkrabúsið, ið er so væl úr hondum greitt, tí starvsfólkini hava eisini fingið búplass, ið eru sera snøtulig og væl úr hondum greidd.

Eisini hetta er vert at hava í huga, tí hesi gera eitt vælferðararbeiði, ið ongatíð verður nóg hogt mett.

Vit bera fram eina mikla takkar kvøð til øll teirra, ið hava verið við til at avrika hetta valaverk.

Læknaviðurskipti Føroya eru ikki av teim bestu; men í Klakks-

215.888 krónur til avlamin

Danska javnaðarstjórnin leggur fram uppskot um stórar broytingar í sosiallóggevuni, sum verður ein meirtrøiðsla uppá 214 milj. krónur.

21.588 kr. í árligari avlamispensjón.

Hetta verður talið eina hjún, har bæði eru óarbeiðsfer, vera at fáa eftir nýggja sosiallóggevuppskotinum. Uppá ið hetta tal eru roknað øll tey ekgjöld, ið kunnu fáast, tá ið ella stendur til hjá teimum, ið brekað eru.

Fólk, ið eru nóg avlamin koma eftir hesum uppskotinum at fáa umleið 60 pst. meira í avlamispensjón, enn tey fáa nú.

Videreførelse

Tá ein minnst til, hvussu ræðuliga bæði »14. september« og »Dag blaðið« leikaðu í, tá ið seinasta landsstýri við P. M. Dam sum lógmanni, gjordi sáttmála við grønlendingar, fær ein seg illa til at trúgva, at somu andstøðumenn, sum so andstýggiliga lögdu P. M. Dam og landsstýri hansara undir landsavik og tilfitt, ið bar at sama borði, nú skulu skjóta seg undir somu sáttmálagæði. Hetta verður to best prøgvað við at endurtaka velsalaðr lógsmans sum diplomatir í sambandi við seinastu samráðingar, ið fóru fram í Grønlandi. Hann hevur í diplomatinum gjørt hetta bragd at siga:

»Skulle det imidlertid vise sig, at vore forhåbninger har været for optimistiske, og at man af særlige grunde endnu ikke ser sig i stand til at gennemføre vor principale ønske, skal vi henpaa grundlag af en videreførelse stille, at forhandlingerne føres og forlængelse af overenskomsten af 1959«.

EIN HENDING

Tá ein hugsar seg um hendir ikki so litið eftir einum degi ella samdøgr. Myndin ella myndarni niðanfyrir eru gjordar soleiðis, at ein kann lesa navnini á hvørjum luti og tekur fyrsta bókstav úr hvørjum navni og setur teir rætt saman, so ber til at fáa navnini fyrir eina hending í samdøgrinum.

Fyrirspurningur

Loyvi mær at heita á blaðið um at greiða mær henda spurning:

Hvussu er vorðið við minstu lón, tá ein er við einum skipi, sum roynir eftir hemara; men skipið ella ognararnir ikki eru limir av reiðarafelagnum, og tað hjá fiskimónum valla er neyðugt at vera limir í Fiskimannafelagnum, tá felagið ongan sáttmála hevur, sum umfatar henda veiðuhátt? Hverur menningin rætt til minstulón ella ikki?

Fiskimaður.

SVAR:

Fyri at fáa minstulón krevst góðkendur sáttmáli vinnufelaganum millum.

Sum galdandi sáttmáli fyri hemaraveiði má roknað 16. § í sáttmála F.F.'s og F.R.'s um línuveiði til ísfisk við 12(?) ella fleiri monnum.

Eftir hesum sáttmála eiga menn minstulón.

vik er komið so væl ávegis, at vit kunnu ynskja yvirleiknum Petur Waagstein og Eivind Dahl hjartaliga til lukku við at hava fingið arbeiðsumstøður, ið teir ivaleyst vera at frøða seg yvir.

Fólk, ið eru triðingpart avlamin koma nú at fáa meira enn 20 pst. meira í avlamispensjón.

Hetta er mikið tiltak; eitt tiltak, ið eisini víðkemur okkum, tá vit hava sosiallóggevuna saman við donum. Men sjálvandi: alt veit um, hvussu okkara stjórnarmenn taka hetta mál — um teir eru til reiðar at taka við hesum fyrimunum, ella um teir seta teirra mikla »sjálvstýri« fram um vælferð fólksins og harvið vælferð tjóðarinnar.

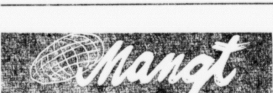
AT ein professari í USA hevur kannað eftir og er komin til tað úrslit, at av hvørjum 100 menneskjum eta 37 við bremum fingrum, 26 við pínum, 21 við øðrum amboðum og bara 16 við knivi og gaffli.

AT tað vóru grískir bøndur sum í fornløndini fyrst fóru at brúka hátt fyrir at verja seg móti sólárhitanum.

AT fyrr í tíðini var sukur ógvuliga dýrt. Í 17. öld mátti onglendlingur lata sama fyrir 1 kilo av sukri, sum teir lótu fyrir 28 hosnarungur.

AT tað vóru grískir bøndur sum í fornløndini fyrst fóru at brúka hátt fyrir at verja seg móti sólárhitanum.

AT fyrr í tíðini var sukur ógvuliga dýrt. Í 17. öld mátti onglendlingur lata sama fyrir 1 kilo av sukri, sum teir lótu fyrir 28 hosnarungur.

HEITAR FYLSUR

Tað er ikki so heilt lóg, um amerikumen eru tiltikin at eta nógvar heitar fylsur. Ein amerikumaður etur líka nóg kjøt um árið, sum hann sjálvur vegar — umleið 150 pund. Næstir amerikumennum at eta nóg kjøt eru bretar — 140 pund uppá fólk, meðan japanesarar bera eta 12,5 pund av kjøti um árið.

Nýliga var eitt brev, sum Khruštjov einaferð skrivaði til fyrrforseta í Bolíviu, Estenssoro, sett á uppboði í New York. Brevið sum var 17 stóð, mælskingsrívað, men undirritað av Khruštjov, sjálfur, fór fyrir umleið 5000 kr. Men duga illa at skilja, hvussu tiltikið brev kundi koma á uppboðssølu.

SVARTI TOY ER ALTÍÐ VAKURT

Johnson, forseti, ber seg á annan hátt enn Kennedy. Hetta sá ein tá hann varð innsettur sum forseti. Hann kom ikki í jaket og hogum hatt, men í vanligum svartum klæðningi. Á kvøðveitsluni var

Skipafelagið Føroyar

greiðir allan fluttning

á sjógvi

á landi

í luftini

Bíleggið ferðaseðlar

Pf. Skipafelagið Føroyar

Tlf. 1225

AT framleiðslan av luktliði er rættliga gomul í Frankariki, og fyrsti kongurinn, ið gav luktliði/sfæmleikarum lóggeiddug rættindi, var Philippe August í seinna helmingi av 12. öld.

AT 86 pst. av øllum heimum í USA hava fjarstýrn, og at 8 pst. hava 2 ella fleiri.

AT mýrurnar í einari mýrutegvu eta umleið 100.000 onnur smákytt um dagin.

AT seinastu ferð nakar vóð hálshøgður í Noreg var í árinum 1876.

AT framleiðslan av luktliði er rættliga gomul í Frankariki, og fyrsti kongurinn, ið gav luktliði/sfæmleikarum lóggeiddug rættindi, var Philippe August í seinna helmingi av 12. öld.

AT 86 pst. av øllum heimum í USA hava fjarstýrn, og at 8 pst. hava 2 ella fleiri.

AT mýrurnar í einari mýrutegvu eta umleið 100.000 onnur smákytt um dagin.

AT seinastu ferð nakar vóð hálshøgður í Noreg var í árinum 1876.

AT framleiðslan av luktliði er rættliga gomul í Frankariki, og fyrsti kongurinn, ið gav luktliði/sfæmleikarum lóggeiddug rættindi, var Philippe August í seinna helmingi av 12. öld.

AT 86 pst. av øllum heimum í USA hava fjarstýrn, og at 8 pst. hava 2 ella fleiri.

AT mýrurnar í einari mýrutegvu eta umleið 100.000 onnur smákytt um dagin.

AT seinastu ferð nakar vóð hálshøgður í Noreg var í árinum 1876.

AT framleiðslan av luktliði er rættliga gomul í Frankariki, og fyrsti kongurinn, ið gav luktliði/sfæmleikarum lóggeiddug rættindi, var Philippe August í seinna helmingi av 12. öld.

AT 86 pst. av øllum heimum í USA hava fjarstýrn, og at 8 pst. hava 2 ella fleiri.

AT mýrurnar í einari mýrutegvu eta umleið 100.000 onnur smákytt um dagin.

AT seinastu ferð nakar vóð hálshøgður í Noreg var í árinum 1876.

AT framleiðslan av luktliði er rættliga gomul í Frankariki, og fyrsti kongurinn, ið gav luktliði/sfæmleikarum lóggeiddug rættindi, var Philippe August í seinna helmingi av 12. öld.

AT 86 pst. av øllum heimum í USA hava fjarstýrn, og at 8 pst. hava 2 ella fleiri.

AT mýrurnar í einari mýrutegvu eta umleið 100.000 onnur smákytt um dagin.

AT seinastu ferð nakar vóð hálshøgður í Noreg var í árinum 1876.

AT framleiðslan av luktliði er rættliga gomul í Frankariki, og fyrsti kongurinn, ið gav luktliði/sfæmleikarum lóggeiddug rættindi, var Philippe August í seinna helmingi av 12. öld.

AT 86 pst. av øllum heimum í USA hava fjarstýrn, og at 8 pst. hava 2 ella fleiri.

AT mýrurnar í einari mýrutegvu eta umleið 100.000 onnur smákytt um dagin.

AT seinastu ferð nakar vóð hálshøgður í Noreg var í árinum 1876.

AT framleiðslan av luktliði er rættliga gomul í Frankariki, og fyrsti kongurinn, ið gav luktliði/sfæmleikarum lóggeiddug rættindi, var Philippe August í seinna helmingi av 12. öld.

AT 86 pst. av øllum heimum í USA hava fjarstýrn, og at 8 pst. hava 2 ella fleiri.

AT mýrurnar í einari mýrutegvu eta umleið 100.000 onnur smákytt um dagin.

AT seinastu ferð nakar vóð hálshøgður í Noreg var í árinum 1876.

AT framleiðslan av luktliði er rættliga gomul í Frankariki, og fyrsti kongurinn, ið gav luktliði/sfæmleikarum lóggeiddug rættindi, var Philippe August í seinna helmingi av 12. öld.

AT 86 pst. av øllum heimum í USA hava fjarstýrn, og at 8 pst. hava 2 ella fleiri.

AT mýrurnar í einari mýrutegvu eta umleið 100.000 onnur smákytt um dagin.

Jú hetta kemst av »frálíka« sølu-politikki í tjóðveldislandsstýrisins, sum hevur latið allar fiskasølu til Italia í hendur Føroya Fiskasøla, sum sostatt hevur fingið monopol. Her er eingin friur handil metra bert tjóðveldiseinarræði!

Vit halda to at um einhvør Fiska søla ikki kann rokja handil sín uttan við monopol, sum áður var avtikið, tá átti fylgjar herav verið at tað almenna tók allar fiskasølu-utflutning í hendur fyrir at tryggja øllum fiskasælum fólkum somu kor.

Sum nú er lagt tilrættis av tí almenna, er privatstjórna felag vorði einkarsølu-felag, og ger sær fílan-verri tilgøðar av hesum hjá teimum sum eru komnir at standa uttan-fyrir!

Kunnu landsstýrismenn leggja tvingisil á menn sum fást við fiskivinnu at gerast limir í sølu-felag sum fær einkarsølu, tá ið teimum ikki dæmar stýrisslagið í hesum felag? Nei!

So fara menn heider til Íslands at rógva út og arbeiða!

Frihandilsmaður.

TAÐ ER VERULEIKI

AT hitt sokallaða »sjálvstýrisslandsstýri« í samarbeiðssáttmála sinum hevur sett sær fyrir at kvetta øll bond við Grønland; men tvørturimót sáttmálanum fara somu menn til Grønlands at biða um stórra rættindi í navni ríkisfelagsskapsins.

GLOÐANDI ILLSINN

Ein eldsúki, sum spóði eld í staðin fyrir at slukað er vorði handitkin av politinum í Paris. Eldsúkarin sum í samband við jólafeinum hevði framsýning varð í óðini, tá ein aviskona segði við hann, at kiosk hennara varð hóttað av arbeiði hansara. Hann spóði eina ordans rúgvu av brenni-evni á kioskina, sum brendi niður alt fyrir eitt. Til alla lukku slapp aviskonan óskadd frá tí.

JETTÞÁTURIN HJÁ CAMPBELL SETTI NÝGGJA REKORD

Bretin Donald Campbell varð nýggjarsaftan heimins skjótasti maður bæði á landi og á sjógv. Á Dumbleyngvatninum í Austráliu setti hann í jettbátt sínum, Bluebird, heimssrekordin, sum er 444,71 km/t, sum er ein óking av sinum egna rekordi frá 1959, sum var uppá 418,91 km/t. Fyrr á árinum í juli setti Campbell nýggja rekord í ferð á landi, tá hann á saltfløtum á Eyre-sjógvinum í Austrálien kom uppá 648,72 km/t.

Heimssrekordin, sum hann setti nýggjarsaftan var á 16 árs degnum fyrir deyða pápa hansara, Sir Malcolm Campbell sum í sínari tíð eisini tók heimssrekord bæði á landi og sjógv.